

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בבא בתרא

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל: 02(571-2016)

מסכת בבא בתרא

פ"א השותפין

גמ' ב. - ד :

בנין הכותל בחצר (לל"ק - דרצו והקנו זל"ז לבנות, לל"ב - היזק ראייה) כמנהג המדינה לאמצע -
וא"א ליהדר - בבירור רוחות בקנין, בהחזיק כ"א בשלו
לל"ק אין היזק ראייה חוץ : מגינה [רש"י - עין רעה], נפל הכותל [לרש"י - כבר נתרצו הראשונים], הזיקא
דרבים, דבית, גג סמוך לחצר [עושה דברי הצנע]
ביני אורכי טפח - לל"ק בטינא אבל בריכסא (אבנים דקות וטיט באמצע) טפי,
לל"ב בריכסא אבל בטינא פחות
סתירת בית הכנסת - רק כשבנה אחרת [פשיעותא, צלויי], בי קייטא בסיתווא, תיוהא,
מלכותא [לא הדר]

{ הורדוס הרג חשמונאים ורבנן ; בנין הורדוס }

נפל הכותל אין המע"ה

סתם גינה כמקום שנהגו לגדור, סתם בקעה כלא נהגו

מקום שנהגו שלא לגדור בונה בשלו וחזית מבחוץ [גיזוזא ידיע], לל"ב דרב הונא מבפנים [ליפופא
ידיע], לר' יוחנן טח אמה בראש הכותל בטיט [קילופא ידיע],
בהוצא : סינופי יריכי ומשריק בטינא, אביי - רק שטרא
במדעת שניהם - כותל באמצע, וחזית מכאן ומכאן - אם א' עשה חזית, בהוצי

רש"י ב. - ג :

נפל הכותל לחלק - לרש"י - אין המע"ה הואיל וחייבום חכמים לבנות בין שניהם
ביהכ"נ דבבל על תנאי - לרש"י - לאכול וכו'
אגריפס אחינו אתה - לרש"י - אמו מישראל

גמ' ד : - ו :

מקיף מג' רוחות - גדר ג' א"צ לשלם [לרש"י - מקום שלא נהגו, לל"ב - לא ניחא לי']
גדר הרביעית - בין מקיף בין ניקף -
1) לרב הונא - לת"ק ישלם לפי דמי קנים בזול [סגי לי], לר' יוסי (להל') לפי מה שגדר
לחייא בר רב :
2) ת"ק - ישלם אגר נטירא, ר' יוסי - קנים בזול ;
3) ת"ק - ישלם רק רביעית [לרש"י - יצא מב"ד זכאי על שאר], ר' יוסי - הכל בזול ;
4) ת"ק - עמד ניקף - הכל, מקיף - רק רביעית, ר' יוסי - הכל ;
5) ת"ק - עמד מקיף או ניקף - ישלם,
ר' יוסי - רק עמד ניקף [גלי דעתיה] אבל עמד מקיף פטור

עד גובה ד"א בחזקת ששניהם שילמו,

למעלה מד"א וסמך לו כותל אחר - בחזקת שלא נתן

בזמנו (גי' תוס') אמר פרעתיך תוך זמנו -

ר"ל, להל' - אינו נאמן וגובה אפי' מיתמי [חזקה],

אביי ורבא - נאמן [איתרמי זוזי]

אחר זמנו אמר פרעתיך תוך זמנו - בעיא דלא איפשיטא [מיגו במקום חזקה]

בנה יותר מד"א, ושכנו סמך לפלגא - רב הונא - ישלם כל חלקו בכותל ראשון [סופו לגמור] - חוץ מבנין

קטן בקרן זויתו (רש"י)

ר"נ - למאי דסמך - חוץ מהכין מקום לקורות להוסיף עלייה

חזקת תשמיש - מחלוקת עד היכן (כובד, גשם, גינה, ורחבה)

כשורא דמטללתא חזקה (חזקת תשמיש לרש"י) אחר ל' יום,
סוכה - אחר ז' חוץ מחבריה בטינא, תי' א' נ: - מזיק ושתק - לאלתר

רש"י ה. - ו.

אין לתבוע דינא דבר מצרא - לרש"י - על עני; קנה שדה שני שיכול לשמור בזול (ושלך מפסיק ביניהם)
[ועשית הישר והטוב]

חזקת תשמיש - לרש"י ורשב"ם - לאלתר עם טענה, וחזקת אורה (ז) ג' שנים (נז. - ג' שנים בחסרון קרקע)

גמ' ו: - יא.

ב' גגות מב' צידי רה"ר - כ"א גודר ומעדיף, גג בצד חצר - יבנה בעל הגג ד"א,
גג לצד גג או חצר למעלה מגג - שמואל - א"צ, ר"נ - מחיצת י' [שהנכנס נתפס כגנב],
חצר למעלה מחצר - רב הונא - תחתון מכנגדו, ועליון מכנגדו מסייע
רב חסדא - עליון מסייע מלמטה

הושפל עלייה - העליון יכול לעכב מלסתור ולבנות (אפי' משתמש רק לעצים) עד עשרה [שוף
אכריסך], (ואם אתנו - מעכב עד רומו כחצי אורך ורוחב, כדדיירי אינשי)
וכן בחבירו מאפיל

ב' אחים שחלקו - יכול להאפיל לנהרדעי (רב חמא ושמואל) דאין טענת "כדדרו אבהתן"
(לרש"י - דאין לו חזקת ג' שנים לאור) [אין זכות בחלק חברו] ורב חולק

מכר "בית כור", "פרדס", "כרם" - מכר המתקרי כך

יצא שובר אשטרא דיתמי - רב חמא, מר זוטרא - לא קרעינן השטר [חשש זיוף], ורבינא חולק
לרשב"ג כופין לבנות בית שער רק בחצר הסמוכה לרה"ר, חומה רק בעיר הסמוכה לספר

גבייה לחומת העיר - לפי שבח ממון ולא לפי נפשות [אין סכנה], לפי קירוב בתים
ר"י נשיאה - אפי' מרבנן, ר"ל ור' יוחנן - לא [רבנן לא צריכי נטירותא] חוץ משכירת פועלים לכריא
פתיא (רש"י - בור מים) ומחזירין ליתמי אי לא מידויל [לאו בני מחילה]

{ רבי נתן לכל בבצורת משום יונתן בן עמרם שאמר פרנסני ככלב ועורב, פורענות בשביל ע"ה }
"יושב העיר" (עיר הנדחת) = ל' יום. "אנשי עיר" = י"ב חודש לפסי העיר, או קנה בית דירה, לרשב"ג
- קנה קרקע כל שהוא וי"א הראויה לבית דירה.

גובין מיתמי - להנאתן, ולא צדקה אלא לאחשובינהו

בני העיר יכולין לשנות קופה ותמחוי, מידות, שערים, שכר פועלים, לקנוס (בפני אדם חשוב)

גבאי צדקה: נגבית בב' [שררה] (ולא יפרשו זמ"ז) מתחלקת בג' [ממונות], ממשכן עשיר, מציאה או
פרעו בשוק - יתן לארנקי של צדקה, פורט/מוכר לאחרים, מונה א' א',
אין מחשבין עמו, לרב הונא בודקין עני למזונות ולא לכסות [קא מבזי, פרוש לרעב] ולרב
יהודה הפוך [מצערא, פרוס לרעב], יתן ככר קב (ב' סעודות) לעני עובר [אין מחלקין בלילה],
מטה וכו', ג' סעודות לשבת, מתנה מועטת למחזיר על פתחים

צדקה שלישי שקל לשנה

מצורע בימי ספורו מטמא אדם [ג"ש כיבוס מחלוט]

{ והמשכילים יזהירו; גדול המעשה; פרוטה מצטרפת; מתן בסתר; מעלת צדקה; ע"י עניים
אנו ניצולין מגיהנם; חסרונותיו קצובין מר"ה; וצדקה תציל ממות; בשכר הקיצה אשבעה
מזיו השכינה; עולם הפוך ראיתי; וחסד לאומים חטאת; בנימין הצדיק; מונבו עדיף מאבותיו }

גמ' יא. - יז.

כדי חלוקה לחצר (רש"י - בחולק נכסיו) (בתים) על פיו - ד"א לכל פתח ועוד ד"א לכ"א;
שדה בא"י ט' קבין, במקום ר"י 4; גינה, לר"ע; כרם בא"י לסומכוס ג' ור' יוסי חולק

חלוקת חצר (רש"י - בחולק בתים על פיו, רש"י סוכה ג: - ב' אחין) לרב הונא - לפי פתחיה,
לרב חסדא ד"א לכל פתח כפי רוחב הפתח והשאר בשוה

יש ד"א סביב חפירה למאכל בהמה כשלא מייחד לו פתח
אין ד"א לפתח באכסדרה (לרש"י - בלי דפנות) ולבית חציו אינו מקורה [יפרק משאו בפנים], לול
תרנגולין, סתמו ופרץ פצימיו. מרפסת - ד"א לסולם בלבד.
זבל מתחלקת לפי פתחים, אכסניא (לרש"י - לחיילים) לפי בני אדם
רבי - החיצוניים במבוי לא משתמשים אצל הפנימיים
ר"ש ב"א, רב הונא - משתמשים בכל ומעכבים לסתום (לרש"י - מחיצה ד"א סביב פתחו)
מעכבין: לפתוח פתחו למבוי אחר, לפתוח פתח שנסתם ופרץ פצימיו, לסתום מבוי שהוחזק לקצר דרך,
להעמיד דלתות במבוי המפולש לרה"ר
ד"א הסמוכות לרה"ר - ספק טומאה לקולא
חולקין רק כששמו עליו ובשדה וכרם בבבל כשיש כדי מלאכת יום שלם - א"כ שניהם רוצים - ולא
כתבי קודש בכרך א' [בזיון]
לרש"י חולקין בור כשיש כדי להשקות פעולת יום לכ"א
{ חכם עדיף מנביא; נבואה לחכמים לשוטים ותינוקות; לאחר שאכל יש לב א'; יין מפקחו }
יתן חד מצרא: לפי שנים דבכור [רש"י - כחלק א']
דיבם - לאביי כן ["בכור"] לרבא לא [נהיה הבכור - ואין חלוקתו כבכור]
יורש שקנה בצד אביו או ב' שדות על ב' נגרי - לרבה כן [מדת סדום],
לרב יוסף (להל') לא [מעלינן לנכסי בר מריון (לרש"י - זה עדיף מזה)]
ב' שדות על חד נגרא - לרב יוסף (להל') כן [מדת סדום] לאביי לא [תרבה לך אריסין - שמירה
בשבילי]
חד גיסא נהר וחד גידא נגר - חולקין בקרנא זול שיהיו לשניהם
רב יהודה (להל') - אין כדי חלוקה - "גוד או אגוד" חוץ: מרק גוד (עני), רק אגוד (חצי עבד),
ב' דברים שונים [כ"א מיבעי תרוייהו]; ר"נ - לית דינא דגא"א
טול ד"א ואני פחות - לרשב"ג אין שומעין לו [אין לי כסף ולא ניחא במתנה]
ר"מ, רבי - מדביק תנ"ך כאחד, ר"י - תנ"ך כ"א בפנ"ע, חכמים - כל ספר של נ"ך בפנ"ע
ד' שיטין בין חומשים, ד' (וי"ג ג') בין נביאים, ג' בין תרי עשר
גליון בראשו כדי לגול עמוד נ"ך וס"ת שבעזרה - בסופו כדי היקף
ס"ת - ארכו כהקיפו (בגויל ו' טפחים)
בארון - שבירי לוחות, השם וכינויו, לר"מ ס"ת [אין בארון רק - לרבות] (ועמודין מבחוץ),
לר"י (אמה = ה"ט) עמודי כסף (וס"ת על דף/ארגז פלשתים)
{ מי כתב תנ"ך }
יחיד קורא מוימת משה (לרש"י - בלי הפסקה) [לר"י - יהושע כתבן, לר"ש אישתנו לכתוב בדמע]
{ איוב; הוא שטן יצה"ר ומלאך המות; שטן ופנינה לש"ש; ברוך את אברהם בכל;
בכל מכל כל; ז' לא שלט בהן רימה ותולעה; ד' מתו בעטיו של נחש }
רש"י יא: - יד.
לרש"י - יש ד"א לפתח במבוי
פרץ פצימי בית המת - לרש"י - מטמא ד"א סביביו כקבר [לרש"י - שלא יאהיל]
שדות אנגרי - לרש"י היה לאחד שדה סמוכה
סיים נ"ך למטה - לרש"י - א"צ ריוח [גנאי שיהא דף משונה אם יחתוך]
ס"ת בקדש הקדשים - לרש"י קורין בו הקהל וביוה"כ